

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1932

Vragen van het lid **Kooiman** (SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het proefschrift Troubled girls, troubled futures* (ingezonden 25 februari 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 18 maart 2016)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het proefschrift «Troubled girls, troubled future» van Anne Krabbendam, waarin naar voren komt dat de effectiviteit van gesloten plaatsing voor adolescente vrouwen forse tekortkomingen kent?¹

Antwoord 1

Het bepalen van de effectiviteit van interventies in het jeugddomein is complex. Dit komt mede doordat jongeren na behandeling bloot staan aan allerlei «live events», die voor hulpverleners niet of beperkt beïnvloedbaar zijn, zoals de partnerkeuze van zowel de kinderen als die van (gescheiden) ouders. Om toch inzicht te verkrijgen onderhoud ik een effectmonitor jeugdzorgplus². Via een benchmark wordt gezien hoe verschillen in resultaten van instellingen zijn te verklaren. Zowel beïnvloedbare, als niet beïnvloedbare verschillen worden bekeken.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat dit proefschrift schetst over de complexiteit van de (multiproblem) gezinnen waar veel van deze meisjes uit voortkomen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Het beeld dat dit proefschrift schetst herken ik. Gesloten jeugdhulp is een zeer intensieve vorm van gespecialiseerde hulp aan jeugdigen en hun gezinnen, die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening en die zonder behandeling een risico voor zichzelf of voor hun omgeving vormen.

¹ Anna Krabbendam, «Troubled girls, troubled futures» februari 2016

² <http://www.zonmw.nl/nl/programmas/programma-detail/longitudinale-effectmonitor-jeugdzorgplus/algemeen/>

Vraag 3 en 4

Deelt u de opvatting van de onderzoekster dat voor het vroegtijdig signaleren van dergelijke gezinnen, zeer ervaren en goed opgeleide hulpverleners nodig zijn? Hoe verhoudt dit zich tot de praktijk van onervaren wijkteams die nog volop bezig zijn zich te positioneren in het nieuwe (jeugd)zorglandschap? Kunt u in het verlengde hiervan meedelen in hoeverre wijkteams zijn toegerust om de vicieuze cirkel van het doorgeven van problematiek van generatie op generatie te doorbreken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3 en 4

De afgelopen jaren zijn door professionals richtlijnen ontwikkeld voor onder meer Multiprobleem Gezinnen, Residentiële Jeugdhulp, Samen beslissen over hulp en Problematische Gehechtheid³. Deze richtlijnen worden met enige regelmaat geactualiseerd. Het richtlijnprogramma maakt onderdeel uit van de verdere professionalisering van de brede jeugdhulp. Professionals winnen door het hiervoor genoemde professionaliseringsproces aan kwaliteit. Momenteel investeren gemeenten en instellingen in de verdere ontwikkeling van deskundigheid en toegang van de wijkteams. Ook de huisarts speelt daarin een grote rol.

Vraag 5, 6 en 7

Deelt u de kritiek van de onderzoekster dat vrouwelijke vormen van agressie als minder belangrijk bestempeld worden, en daardoor soms onvoldoende meegenomen worden in risicotaxatie-instrumenten? Zo ja, welke concrete maatregelen gaat u nemen om deze vormen van geweld de nadruk te geven die zij verdienen? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid gehoor te geven aan de oproep van de onderzoekster om, waar dit nog niet of niet voldoende gebeurt, de jeugdversie van de Dialectische Gedragstherapie in te zetten voor agressieregulatie bij gesloten geplaatste adolescente vrouwen?

Bent u van mening dat, gelet op het tegengaan van de ontwikkeling van persoonlijkheidsstoornissen, de diagnostiek en de (start van) behandeling in gesloten instellingen niet effectief genoeg is? Zo ja, welke verbeteringen gaat u aanbrengen, zodat instellingen beter toegerust zijn voor deze taken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5, 6 en 7

Alle problemen van zowel jongens als meisjes moeten serieus worden genomen. Voor het beoordelen van welke interventies gepast zijn voor het diagnosticeren en behandelen van problemen, financier ik bij Zon Mw onderzoek naar effectieve methoden. Daarnaast heb ik bij het NJi een databank effectieve interventies laten inrichten en stel ik professionals samen met werkgevers en cliënten in staat richtlijnen te ontwikkelen. Hier vindt het gesprek plaats over hoe diagnoses worden vastgesteld en wat de beste behandeling hiervoor is. Ik faciliteer deze wetenschappelijke discussie in onder meer het onderzoeksprogramma Effectief werken in de jeugdsector⁴. Daarnaast maak ik het mogelijk dat vernieuwde inzichten kunnen landen in richtlijnen, die met enige regelmaat worden aangepast aan de voortschrijdende wetenschap.

Vraag 8

Welke concrete maatregelen zijn genomen, of gaat u nemen, om de overgang van behandeling in de gesloten instelling en daarbuiten zo optimaal mogelijk te laten verlopen, gelet op het feit dat gesloten plaatsingstrajecten met regelmaat eindigen op het 18e levensjaar?

Antwoord 8

Nu gemeenten met de decentralisaties zowel de regie hebben over de jeugdhulp als over de maatschappelijke ondersteuning en de participatie, hebben gemeenten de mogelijkheid om de ondersteuning, hulp en zorg aan deze meisjes integraal en doorlopend te organiseren. Gemeenten en

³ <http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/>

⁴ <http://www.zonmw.nl/nl/programmas/programma-detail/effectief-werken-in-de-jeugdsector/algemeen/>

zorgaanbieders zijn hier actief mee bezig. Zo zetten verschillende gemeenten sterk in op extra ondersteuning voor de doelgroep 16–27 jaar. Daarnaast zijn jeugdzorgplus-instellingen bezig om de integrale behandeling voort te kunnen zetten na de gesloten periode. Ik ondersteun de expertiseontwikkeling van professionals met onderzoek, de databank effectieve interventies en richtlijnontwikkeling. Gemeenten ondersteun ik door in samenwerking met de VNG en het NJi factsheets en goede voorbeelden van lokale regelingen en initiatieven te verspreiden en *learn and share* bijeenkomsten te organiseren. Daarnaast vinden er momenteel door landelijke partijen inventarisaties plaats van knelpunten en signalen waar kwetsbare jongeren tegenaan lopen, evenals mogelijke oplossingsrichtingen. Wanneer zich landelijke vraagstukken voordoen, ben ik bereid deze samen met de VNG en relevante landelijke partners te bespreken. In de voortgangsrapportage decentralisatie jeugdstelsel die later dit voorjaar naar uw Kamer gaat, zal ik uw Kamer hierover nader informeren.

Vraag 9

Kunt u deze vragen voor het Verzamel-algemeen overleg Jeugdhulp op 31 maart 2016 beantwoorden?

Antwoord 9

Ja.